

Posudek bakalářské práce podané na ÚFaR FF UK v Praze

Jméno a příjmení: **Jiří Karban**

Téma: **Válka ve vztahu k mýtu a rituálu v novoasyrské říši**

Datum: **září 2017**

Školitel: **Mgr. Pavel Čech, PhD.**

Oponent: **Doc. Dalibor Antalík, Dr.**

1) Struktura argumentace (7 b.)

Výklad je relativně sevřený. Jednotlivé části jsou symetricky rozvržené, plynule na sebe navazují. Poměr mezi představením reálií (písemných, výtvarných) a jejich reflexí je také relativně vyvážený. Jejím těžištěm je přitom usouvztažnění pojednávaných mýtů a rituálů na straně jedné s dobovým obrazem světa na straně druhé. Jedinou oponentovou výtkou zůstává, že autor na začátku čtenáře nepoučí o svých metodických východiscích.

2) Formální úroveň (6 b.)

Ze stylistického hlediska je práce napsána čtivým způsobem. Na překlepy oponent narazil jen v tolerovatelné míře. Rušivě působí snad jen občasná pochybení v gramatické shodě, vzniklá patrně redakčními úpravami (např. již na str. 6: „nástroje *opakovanému* ničení“; na str. 29 „strážce“ namísto správného „strážců“; atd.), drobné nedostatky typu užití velkého písmene po středníku (např. v pozn. č. 136) apod. Práce je vybavena přiměřeným poznámkovým aparátem (celkem 193 odkazů pod čarou), a bibliografií. Při jejím zpracování se však autor nevyvaroval drobných inkonsistencí (nejednotná volba velkých / malých písmen na začátcích slov v anglických titulech). Vzhledem k povaze pramenného materiálu by pak jistě nebylo na škodu rozdělit ji na seznam primární a sekundární literatury. Čtenářsky nepříliš vstřícné je též vysvětlení v textu užívaných zkratk teprve za příslušnými bibliografickými odkazy v seznamu literatury. Samostatný seznam zkratk by usnadnil orientaci v textu.

3) Práce s prameny (5 b.)

Pisatel dokládá svá tvrzení a argumenty četnými odkazy na mezopotámský pramenný materiál a citacemi z něj. Většinou s ním však patrně nepracuje (?) v originálním znění; citován je zpravidla na základě kritických překladů do moderních jazyků – češtiny a angličtiny, pouze někdy se jedná o edice bilingvní. Vzhledem k celkové povaze bakalářské práce je tato skutečnost spíše zarážející. Přinejmenším proto, že autor v úvodu proklamuje, že „středem jeho zájmu budou *texty* a *umění* novoasyrského období“ (str. 6). Z téhož důvodu se oponentovi tudíž jeví nešťastnou skutečností, že v práci nejsou k dispozici obrazové přílohy, které by čtenáři umožnily udělat si lepší (vizuální) představu o průběžně pojednávaných artefaktech.

V novodobé odborné diskusi se ovšem autor orientuje zdařilým způsobem. Převážně pracoval se studiiemi v angličtině a češtině, jedenkrát odkazuje na francouzský zdroj.

4) Vlastní přínos (7 b.)

Pisatel prokázal nejen, že rozumí pozicím badatelů, kteří nasměrovali jeho metodické uchopování tématu (Mary Douglas), ale především, že je schopen je sám domýšlet a aplikovat na zvolený materiál. Ten se mu podařilo, z asyriologického hlediska, zpracovat zdařilým způsobem. Umí zaujímat vlastní stanoviska a hájit je náležitými argumenty. Předkládaná práce tedy nepochybně invenční je. Občas se však u pisatele objevuje sklon k příliš radikálním tvrzením. Příkladem budiž výrok z úvodu: „Jedním z dominantních přístupů ke všemu, co je každé kultuře cizí, je válka ...“ (str. 6). Především však oponent postrádá jasnější definici – byť pracovní, pokusnou – onoho „cizího“, „jinakého“, jemuž je válka vyhlášována. Jde o synonymum neřádu (*passim*)? Bylo by možné to ještě blíže upřesnit?

5) Obecný přesah (6 b.)

Práce představuje relativně specializovanou studii. Charakteristiky „cizího“ a „jinakého“ (kap. 2), tak jak je autor formuloval, aby jimi patrně nahradil chybějící definici (viz výše), jsou velmi specifické. Aplikovat by je asi šlo pouze na ty kultury, které vykazují analogické společenské zřízení, zformovaly se v podobném ekologickém a ekonomickém prostředí a zažívají konjunkturu. Rozhodně se však nejedná o produkt orientalistického „fachidiotismu“. Naopak, autor dokáže vyhmátnout a pojmenovat problémy

univerzálnějšího rázu z pohledu religionistického i kulturně-antropologického (příkladem budiž jeho rekonstrukce pojetí války jako kosmogonie, pasáže o démonizaci nepřátel či dehonestaci a destrukci výtvarných bohoslužebných symbolů atd.).

6) Závěr (celkem 31 b.)

Oponent doporučuje předloženou bakalářskou práci k obhajobě. Její klasifikaci pak navrhuje stupněm **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 7. září 2017.

Doc. Dalibor Antalík, Dr.